

Exam. Code : 103204

Subject Code : 1115

B.A./B.Sc. Semester—IV

HOME SCIENCE

(Clothing Textiles Part—II)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

Note :- Attempt **ONE** question each from Sections A, B, C and D carrying **10** marks each. Section E is compulsory.

SECTION—A

- I. Discuss the role played by elements of design in clothing. 10
- II. How are principles of design important in designing clothes ? 10

SECTION—B

- III. What factors will you keep in mind while selecting clothes for an infant ? 10
- IV. Care is required while storing woolens in summers. Explain. 10

SECTION—C

- V. Explain the oxidizing bleaches. 10
- VI. What is mercerization ? Discuss its importance. 10

SECTION—D

- VII. What are Novelty yarns ? Explain with illustrations. 10
- VIII. Write notes on :
- (i) Felting
- (ii) Twill weave. 5,5

SECTION—E

IX. State True or False. Justify your answer in one line :

- (i) Vertical lines create an illusion of height
- (ii) Infants clothes should be made out of soft fabric
- (iii) Moth repellants should be used while storing woolens
- (iv) Finishing improves the fabric
- (v) Glossy texture is suitable for a slim figure.

2×5=10

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਭਾਗ-ਓ

- I. ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਦੇ ਡੱਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
- II. ਕੱਪੜੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਵੇਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ? 10

ਭਾਗ-ਅ

- III. ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਲਈ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋਗੇ ? 10
- IV. ਗਰਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨੀ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ-ਏ

- V. ਆਕਸੀਡਾਈਜ਼ਿੰਗ ਬਲੀਚ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10
- VI. ਮਰਸਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ-ਸ

VII. ਨਵੀਨਤਮ ਧਾਗੇ ਕੀ ਹਨ ? ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

VIII. ਨਿਮਨ ਉਪਰ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ :

(i) ਫੈਲਟਿੰਗ (ii) ਟਵਿਲ ਵੀਵ (Twill weave) 5,5

ਭਾਗ-ਹ

IX. ਠੀਕ ਅਤੇ ਗਲਤ ਦੱਸੋ। ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ :

(i) ਖੜੀ ਰੇਖਾ ਉਚਾਈ ਦਾ ਭਰਮ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(ii) ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਰਮ ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(iii) ਉਨੀ ਕੱਪੜੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਨ ਸਮੇਂ ਕੀੜਾ ਨਿਰੋਧਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(iv) ਫੀਨੀਸ਼ਿੰਗ ਕੱਪੜੇ ਸੁਧਾਰਦੀ ਹੈ ?

(v) ਚਮਕਦਾਰ (Glossy) ਬਣਾਵਟ ਇੱਕ ਪਤਲੇ ਫਿਗਰ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਹੈ। 2×5=10

(Hindi Version)

ਸੂਚਨਾ :— ਭਾਗ ਕ, ਖ, ਗ ਤਥਾ ਘ ਪ੍ਰਤਿਯੇਕ ਮੇਂ ਸੇਂ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਜ਼ਿਏ।
ਪ੍ਰਤਿਯੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੇ 10 ਅੰਕ ਹੈਂ। ਭਾਗ ਙ ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

ਭਾਗ-ਕ

I. ਕਪੜੇ ਮੇਂ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਕੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। 10

II. ਕਪੜੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਸਹਤਕਪੂਰਨ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਸਿਫ਼ਾਨਤ ਕੈਸੇ ਸਹਤਕਪੂਰਨ ਹੈ ? 10

भाग-ख

- III. एक शिशु के लिए कपड़ों को चयन करने में आप किन कारकों को ध्यान में रखेंगे ? 10
- IV. गर्मियों में ऊनी कपड़ों का भण्डारण करते समय देखभाल की आवश्यकता होती है। व्याख्या कीजिए। 10

भाग-ग

- V. ऑक्सीडाइजिंग ब्लिच की व्याख्या कीजिए। 10
- VI. मर्सराइजेशन क्या है ? इसके महत्व की चर्चा कीजिए। 10

भाग-घ

- VII. नवीनतम धागें क्या हैं ? उदाहरणों सहित व्याख्या कीजिए। 10

VIII. निम्न पर टिप्पणी लिखिए :

- (i) फैल्टिंग (ii) टिव्ल वीव (Twill weave) 5,5

भाग-ङ

IX. सही तथा गलत बताइए। अपने उत्तर की एक लाइन में पुष्टि करें :

- (i) खड़ी रेखा ऊँचाई का भ्रम पैदा करती है।
- (ii) शिशुओं के कपड़ों को नरम कपड़े से बनाया जाना चाहिए।
- (iii) ऊनी कपड़ों का भंडारण करते समय कीट निरोधकों का प्रयोग किया जाना चाहिए।
- (iv) परिष्करण (finishing) कपड़े सुधारती है ?
- (v) चमकदार बनावट एक पतली आकृति के लिए उपयुक्त है। 2×5=10